

Nr 258

Av herr Magnusson m. fl., om bidrag ur handels- och sjöfartsfonden till Svenska turisttrafikförbundet.

En av de mest angelägna samhällsekonomiska uppgifterna f. n. är att vidtaga åtgärder i syfte att stärka vår valutaställning. De medel som kan ställas till förfogande för att befrämja en sådan utveckling måste — speciellt i nuvarande läge — anses gagna vår politiska och ekonomiska målsättning. Turismens betydelse i detta avseende synes oss emellertid icke ha tillräckligt beaktats.

Det torde i detta sammanhang icke vara nödvändigt att närmare utveckla turismens ideella och sociala sida. Önskvärdheten av att kontakterna mellan de olika nationerna erhåller största möjliga bredd är uppenbar. Icke minst gäller detta i fråga om utbytet på det sociala och kulturella området. Den svenska sociala standarden inbjuder till studium av sjukhus, skolor, bostäder m. m. Det är uppenbart att vårt lands goodwill i mycket stor utsträckning kan ökas genom att representanter från andra nationer får kännedom om det sätt på vilket vi inom olika områden ordnat våra förhållanden.

Den goodwill som skapas för vårt land genom utlänningars besök här torde återverka på bl. a. intresset för svenska varor i utlandet. I den ökade internationella konkurrensen blir kvalitetsbegreppet en av våra största tillgångar, vilket befrämjar vår exportindustris avsättning på främmande marknader. Turistnäringen är emellertid i och för sig en betydande inkomstkälla. Man kan enligt gängse uppskattningar utgå från att turismen inbringar över 300 milj. kronor i utländska valutor per år, av vilket ungefär $\frac{1}{3}$ är dollarvaluta. Den intar därmed sjunde platsen bland våra "exportnäringer".

Det organ, Svenska turisttrafikförbundet, vilket framför allt har till uppgift att skapa det nödvändiga intresset hos utlänningar för ett besök i vårt land, bör således beredas möjligheter att tillfredsställande sköta den erforderliga kontakten med andra nationer. De medel förbundet har till sitt förfogande är till en del frivilliga bidrag från enskilda och till en del anslag från staten. Det sistnämnda har under flera år utgått med ett oförändrat belopp på 500 000 kronor. Trots framställningar från förbundet har anslaget icke ökats medan däremot verksamheten undergått en icke oväsentlig fördyring beroende på att kostnadsutvecklingen i vårt land undergått en förskjutning.

Genom turismens i vissa avseenden ändrade struktur måste Svenska turisttrafikförbundet söka anpassa sig till de nya utvecklingslinjer som

framträtt under de senare åren. Detta fordrar nya insatser utan att därför någon mera väsentlig inskränkning kan göras i fråga om omfattningen av den tidigare verksamheten. Till detta kommer att vissa länder, vilka för endast några år sedan icke kunde betraktas som lämpliga objekt för en bearbetning från turistsynpunkt, numera måste ägnas större uppmärksamhet. Detta gäller framför allt den tyska och engelska marknaden. Beträffande den förstnämnda har Svenska turisttrafikförbundet erhållit extra anslag under de två senaste budgetåren ur handels- och sjöfartsfonden, vilket medgivit en begränsad försöksrepresentation i Tyskland. Resandeströmmen har också därefter undergått en mycket väsentlig ökning. Enligt utlänningskommissionens beräkningar har sålunda under 1954 Sverige besökts av 103 000 tyskar, vilket är det högsta antal som någonsin uppnåtts från ett icke skandinaviskt land. Motsvarande siffror för 1952 och 1953 var 64 000 resp. 74 000. Såväl Tyskland som England är livliga handelspartners till vårt land, varför möjligheterna att skapa utrymme för en större resandeström från dessa länder till Sverige bör vara särskilt goda. Ett nedläggande eller bara en inskränkning av vår representation på dessa marknader skulle därför vara ytterst beklaglig.

En väsentlig del av turismen består av s. k. studiegruppresor i Sverige för utländska resebyråmän och journalister. Genom den ökade konkurrensen och andra länders intresse för att skapa en god och effektiv upplysning i respektive länder har anspråken från resebyråerna ökat. Ingenting torde heller vara mera befrämjande från turistsynpunkt än att människor som själva blivit väl mottagna i vårt land sedan vid återkomsten till sitt eget land rekommenderar sina landsmän att besöka Sverige.

Kontaktverksamheten och representationen i utlandet bör emellertid kompletteras med en utökad och bättre differentierad framställning och distribution av publikationer. Framför allt den växande folk- och socialturismen synes motivera detta.

Enligt de uppgifter vi erhållit tvingas Svenska turisttrafikförbundet att i stor utsträckning inskränka eller helt nedlägga de ovan nämnda propagandaåtgärderna, såvida icke ytterligare medel ställes till dess förfogande. Vi vill därvid framför allt rikta uppmärksamheten på angelägenheten av att bearbetningen av den tyska marknaden kan fortsätta i minst den utsträckning som under den senaste tiden varit fallet.

En jämförelse mellan statsbidrag i olika länder till organ motsvarande Svenska turisttrafikförbundet visar att vi i vårt land lämnar ett mycket ringa bidrag. Statsbidraget per invånare är i Sverige 0,08 kronor, medan det i Norge uppgår till 0,17, Danmark 0,22, Holland 0,12, England 0,15 kronor. Även om statsbidraget räknas i promille av uppskattade turistintäkter blir siffran för 1953 för Sverige endast 1,8, medan den i Norge

uppgår till 3,8, Danmark 6,2 och England 9,3 promille. Svenska Turisttrafikförbundet har alltsedan 1952 i sina petita begärt 900 000 kronor i statsanslag. Förbundsstyrelsen har emellertid i år godtagit ett etappvis tillgodoseende av de anspråk förbundet anser sig böra ställa om dess verksamhet skall kunna bedrivas effektivt. Detta innebär att de av statsmedel för budgetåret 1955/56 äskat ett anslag på 700 000 kronor. Kungl. Maj:t har emellertid icke äskat högre anslag till förbundet än 500 000 kronor.

Då Svenska turisttrafikförbundets verksamhet i allt väsentligt kan jämföras med de åtgärder för främjande av varuutbytet med främmande länder som i övrigt bedrivs, synes oss kostnaderna för förbundets verksamhet även böra täckas på ett likartat sätt.

Vi vill därför föreslå att riksdagen uttalar som sitt önskemål att Kungl. Maj:t måtte bevilja Svenska turisttrafikförbundet ett anslag av 200 000 kronor ur handels- och sjöfartsfonden.

Under åberopande av vad ovan anförts hemställer vi,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa att Kungl. Maj:t måtte bevilja Svenska turisttrafikförbundet ett bidrag på 200 000 kronor ur handels- och sjöfartsfonden.

Stockholm den 26 januari 1955

Tage Magnusson

Nils B. Hansson

Tor Björnberg

And. E. Johansson

Torsten Bengtson
